

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 7851
Tarih: 24.06.2020

31474

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdülhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Şevin Coşkun
Muş Milletvekili

Cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri sık sık gündeme gelmekte ancak mevcut koşullar iyileştirilmemektedir. Özellikle covid-19 sürecinde acilen tahliye edilmeleri beklenen hasta tutuklu ve hükümlüler ne çıkartılan yargı paketi kapsamına alınmış, ne sağlık durumları, ne de cezaevinde kalamaz raporları tahliyelerinin önünü açmaya yetmiştir. Her şeye rağmen cezaevlerinde tutulmaya devam ettirilen hasta tutuklu ve hükümlülere yönelik İnsan Hakları Derneği gibi bir çok dernek ve sivil inisiyatif açıklama yapmakta, durumun göz ardı edilemeyecek kadar hassas ve hasta tutuklu-hükümlülerin zaman kaybından dolayı yaşamlarının risk altında olduğunu ifade etmektedirler.

Cezaevlerinde yeterli sayıda doktor ve uzman doktor bulunmamaktadır. Pek çok hapis hanede haftada sadece iki yarım gün doktor bulunmakta, özellikle kapasitesinin üzerinde tutuklu ve hükümlü bulunan hapis hanelerde, bu süre yetersizdir ve hastalar başvurularından çok sonra doktora çıkabilmektedir. Raporlarında periyodik kontrol yapılmasının gerekli olduğu belirtilen hasta tutuklu ve hükümlülerin bu kontrolleri, sağlık raporlarında belirtilen sürelerde yapılmamaktadır. Yapılan işlemler çoğunlukla, tam iyileşme sağlamaktan ziyade, ağrıları azaltma, süreci uzatma, kontrol altında tutma gibi işlemlerdir. Hastalıklar kronikleşmekte, kesin tedavi sağlanamamaktadır. Bu durum hasta tutuklu ve hükümlüleri gerek fiziki gerekse psikolojik olarak olumsuz etkilemekte, hastalık sürecini kötüleştirmekte ve yeni hastalıklara sebep olmaktadır.

Bazı hasta tutuklu ve hükümlülerin diyet yemeklerle beslenmesi gerekmektedir. Ancak kendilerine verilen yemekler, diyetlerine uygun değildir. Maddi imkânı olmayanların durumu bu açıdan oldukça zordur. Ayrıca normal yemeklerin dahi kişi başına düşen miktardan daha az verildiği cezaevlerinin bulunduğu bilinmektedir.

Ağır hasta tutuklu ve hükümlülerin, geçirdikleri operasyonlarda yanlarında refakatçi kalması zorunlu olmasına rağmen talepleri karşılanmamakta, bu durum hastanın yaşamını riske sokmaktadır. Hastalığı nedeniyle kendi başına hayatını sürdüremeyecek durumdakilerin infazın

2479

ertelenmesi başvuruları kabul edilmemekte, bu da sağlık durumlarını kötüleştirmekte, ölüm sınırına kadar getirme hatta ölümle sonuçlanmaktadır.

Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde hükümlü olan 76 yaşındaki Bedri Bozkurt bunlardan biridir. Bozkurt, 22 Haziran günü geçirdiği kalp krizi sonucu yaşamını yitirmiştir. Defalarca yapmış olduğu tahliye başvurusu reddedilmiştir.

Bitlis E Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan ağır hasta tutuklu Suat Aygün, Bitlis Belediyesi'nde zabıta görevlisi iken 2016 yılında ihraç edilen Aygün'ün Temmuz 2017'da "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı bilinmektedir. Beyin tümörü teşhisi konulan Aygün'ün, Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 19 Mayıs 2020'de ameliyat edildiği, epikriz raporuna göre akciğerinin sağ kısmında 6x5 cm büyüklüğünde bir kitle bulunduğu ve Aygün'ün kanser olma ihtimalinin yüksek olduğunu kesindir.

Avukat görüşüne iki kolunda gardiyanla getirildiği söylenen Aygün cezaevinde tek kişilik koğuştaki tutulmakta, yalnız başına ihtiyaçlarını karşılayamamaktadır.

Süreyya Bulut, 26 yıldır Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulmaktadır. Kafasında şarapnel parçası bulunan Bulut'un bir gözü görme fonksiyonunu yitirmiştir. Aynı zamanda Wernicke Korsakoff hastasıdır. Yaptığı onlarca tahliye başvurusu her seferinde reddedilmiştir.

Fatma Tokmak, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulmaktadır. Mide, tansiyon ve kalp hastası olan Tokmak, kalp ameliyatı geçirmiş, iki kalp kapakçığı yerine yapay kapakçık takılmıştır. Ayrıca tüm vücudunu kaplayan varislerinin olduğu belirtilmektedir. Tokmak'ın Türkiye İnsan Hakları Vakfı tarafından 2014 yılında verilmiş ve sağlık durumu sebebiyle cezaevinde bulunmasının sakıncalı olduğunu tespit eden bir raporu da bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde hükümlü olan 76 yaşındaki Bedri Bozkurt'un yaşamını yitirdiğinden haberdar mısınız?
2. Bedri Bozkurt'un yapmış olduğu tahliye başvurularının reddedilme gerekçeleri nelerdir? Yaşanan bu ölümden bakanlığınızın ve cezaevi yönetiminin sorumluluğu nedir?
3. Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Süreyya Bulut'un tahliye edilmemesinin gerekçesi nedir? Kaç kez tahliye başvurusu yapmış, başvuruları hangi gerekçelerle kabul edilmemiştir?
4. Bitlis E Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan ağır hasta tutuklu Suat Aygün'ün tahliye edilmemesinin gerekçesi nedir? Kaç kez tahliye başvurusu yapmış, başvuruları hangi gerekçelerle kabul edilmemiştir?
5. Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Fatma Tokmak'ın tahliye edilmemesinin gerekçesi nedir? Kaç kez tahliye başvurusu yapmış, başvuruları hangi gerekçelerle kabul edilmemiştir?
6. Yaşamını tek başına idame ettiremeyecek kadar durumu ağırlaşan hasta tutuklu ve hükümlülerin serbest bırakılmalarında ne gibi sakıncalar bulunmaktadır?
7. Cezaevinde bulunan ve sağlık durumlarından kaynaklı "Cezaevinde kalamaz" raporu verildiği halde, hasta tutuklu ve hükümlülerin cezaevlerinde tutulabilmelerinde ki hukuki dayanak nedir?